

KØBENHAVNS KOMMUNE
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

1. UDKAST

Bilag 1

Første udkast

Bland dig i byen 2011-2014

**En politik for
aktivt medborgerskab i
København 2011 - 2014**

1. Visionen er en *hel* by

København skal være et sted, hvor man gerne vil bo og blive boende. København er stedet, hvor man hører til, har tillid til naboen og institutionerne, er aktiv i skolebestyrelsen eller sportsforeningen. Man har indflydelse, man kan få sig en god uddannelse og et arbejde, og hvis man er troende frit bede i sit tempel, i sin kirke eller moske.

København er byen, hvor man møder andre københavnere, som ikke ligner én selv. Det er byen, hvor arbejdspladser, boligkvarterer, skoler og foreninger er mangfoldige, og hvor mangfoldigheden er et aktiv. Her får arbejdsmarked og erhvervsliv inspiration til nytænkning og nye produkter. Forskelligartede befolkningsgrupper med rødder i nær og fjern skaber adgang til internationale markeder og til netværker i en verden, der i stigende grad er domineret af globale strømme af mennesker, viden og penge.

I København bidrager alle aktivt til samfundet gennem partnerskaber på kryds og tværs af byen: Borger og kommune, civilsamfund og erhvervsliv, foreninger og lokalsamfund – alle involverer sig og spiller en rolle i byens udvikling.

København er med andre ord en interkulturel storby, hvor mangfoldighed er en ressource, diskrimination bekæmpes aktivt og interaktion, dialog og udveksling mellem byens mangfoldige og kulturelt forskellige grupper fremmes.

”Bland dig i byen” er en opfordring til alle københavnere om et aktivt medborgerskab. Den aktive medborger i København har vilje, evne og mulighed for at deltage og bidrage til byen på lige fod - uanset om man føler, man har rødder i Dragør eller Damaskus, i Tyrkiet eller Thy. København er en by med tillid mellem den enkelte borger, naboer og kommunen. Enhver føler sig anerkendt og behandles som lige medborgere uanset kulturel baggrund, religion, etnicitet, køn, seksualitet, tilknytning til arbejdsmarkedet, social og økonomisk baggrund mv.

2. Fra vision til virkelighed

Hvis visionen skal blive til virkelighed kræver det noget af os hver især:

- kommunens ansatte, som betjener københavnernes
- byens erhvervs- og foreningsliv, som ansætter og engagerer københavnernes
- københavnernes selv – som hver for sig eller i grupper - træffer valg, som har betydning for byens sammenhængskraft

Sammen kan vi sikre, at København bliver mulighedernes by for alle. I denne politik er der derfor lagt op til initiativer på de områder i bylivet, hvor mulighederne ikke er til stede for alle.

Skal oplevelsen af medborgerskab og inklusion styrkes, kræves der en koordineret indsats på tværs. Forudsætningen for succes er, at relationerne mellem de forskellige befolkningsgrupper i København styrkes i dagligdagen.

Vi tror på, at vejen til en hel by nødvendigvis må bygge på følgende tre principper:

Princip 1. Mangfoldighed er en ressource

København rummer som hovedstad og med sin etniske mangfoldighed særlige ressourcer. Mangfoldighed er evnen til at være forskellige i et fællesskab og anvende forskelligheden som en ressource, så resultatet mangedobler summen af delene. Skal det lykkes byens virksomheder at tiltrække og fastholde kvalificeret arbejdskraft fra hele verden, skal de føle sig velkomne. København skal være tilgængelig for den mangfoldighed af mennesker, som udgør fundamentet for byens økonomiske bæredygtighed. Københavnernes sproglige og kulturelle ressourcer kan også anvendes til at skabe handelspartnere over hele verden.

I specifikke sektorer som f.eks. uddannelsessystemet sætter andre sproglige og kulturelle rødder nye perspektiver på undervisningen. Ægte mangfoldighed er kun muligt, hvis borgerne oplever at blive behandlet lige, og det peger mod det andet princip.

Princip 2. Alle skal have mulighed for at være med

Det er vigtigt, at alle grupper af borgere føler sig som en del af et samfundsmæssigt fællesskab. Det forudsætter, at alle borgere har ligeværdige muligheder. Vi ønsker, at alle unge skal få sig en uddannelse og finde en sikker vej til arbejdsmarkedet. Vi ønsker, at alle – også udsatte grupper - har mulighed for et godt og værdigt liv. Ligebehandling går hånd i hånd med klare krav til alle borgere om at

udvise et samfundsmæssigt medansvar og en vilje til at indgå som ligeværdige medborgere. Alle – arbejdsgivere, civilsamfund, borgere og ordensmagt – har vi et ansvar for at behandle hinanden lige og respektfuldt i det daglige møde. Et stærkt bysamfund hylder ligebehandling og bekæmper diskrimination i alle dens afskygninger. Det peger mod det tredje princip.

Princip 3. Integration er et fælles ansvar

I København har alle et ansvar for at løfte integrationsopgaven. Integration kræver partnerskaber på kryds og tværs i byen, hvor kommunen, erhvervsliv, borgere og civilsamfund alle inddrages, bidrager og tager ansvar.

Det er kommunens ansvar

- at sætte integrationsdagsorden
- at sikre politisk prioritering af de væsentligste områder og som serviceleverandør at sikre lige muligheder for alle
- at fremme mangfoldighed og social ansvarlighed som Danmarks største arbejdsplads
- at inddrage civilsamfundet og erhvervslivet, så hele byen tager ansvar for inklusionen
- at København indgår i partnerskaber nationalt og internationalt for at bruge andre byers succeser progressivt i byens udvikling. Fx underskrev København i 2010 sammen med 16 andre europæiske byer *Charter for Integrating Cities*, der udgør platform for erfaringsudveksling og fælles forpligtelse på integrationsområdet i Europa.

Det er erhvervslivets ansvar

- at sikre rummelige og mangfoldige arbejdspladser
- at bidrage aktivt til at sikre job og uddannelse til de unge
- at indgå i partnerskaber med uddannelsesinstitutioner og kommunen ift. at løfte integrationsopgaver lokalt

Det er borgernes ansvar

- at tage vare på sin familie og sig selv ift. uddannelse, arbejde og generel trivsel
- at sikre det gode naboskab og tolerance overfor forskellige borgergrupper
- at deltage aktivt i byens udvikling og lokale initiativer

Det er civilsamfundets¹ ansvar

- at bidrage til løsningen af byens integrationsudfordringer gennem partnerskaber og en aktiv indsats

¹ Ved civilsamfundet forstår vi her en bred vifte af ikke-kommunale aktører, såsom boligselskaber, frivillige foreninger, interesseorganisationer, fagforeninger, etc.

3. Målsætninger for integrationsindsatsen 2011-14

Målet for denne politik er, at alle københavnere – uanset baggrund og observans – oplever at være en del af et aktivt fællesskab.

Det er således, hverken socialt, kulturelt eller økonomisk bæredygtigt, hvis grupper af borgere vælger at melde sig ud af fællesskabet.

En vigtig forudsætning for en hel by er således, at alle kan skaffe sig et selvstændigt livsgrundlag, hvor man kan forsørge sig og sine. Desværre er der fortsat en betydelig overledighed blandt danskere med ikke-vestlig baggrund, ligesom alt for få unge etniske minoritetsmænd gennemfører en ungdomsuddannelse.

Det må og skal der gøres noget ved, hvis byens sammenhængskraft skal bevares. Målet er slet og ret, at vi i København fremover skal vise vejen for god integration i Europa.

Den overordnede målsætning:

At København er den bedst integrerende storby i Europa i 2015

Den overordnede målsætning for integrationspolitikken måles via det europæisk udviklede integrationsindeks kaldet interkulturelle byindeks (Intercultural Cities Index, ICC). ICC måler byens interkulturelle dimensioner², som gør det muligt at sammenligne København med andre europæiske byers integrationsindsats.

Indsatsområder og konkrete mål

Målsætningen er konkretiseret i seks hovedmål indenfor fire indsatsområder. Områderne indeholder en række konkrete aktivitetsmål, men det er hovedmålet, som er styrende for, om integrationsindsatsen går i den rigtige retning i forhold til visionen om den inkluderende storby. Hvert indsatsområde indeholder et fyrtårnsprojekt, der er en konkret, synlig indsats, som understøtter hovedmålet og indsatsområdet generelt.

² Indekset er sammensat af ni dimensioner: 1. byen har forpligtiget sig til at være en interkulturel by, 2. byens rum er indrettet ift. mangfoldighed, 3. byen er i stand til at håndtere interkulturelle konflikter, 4. byens har indsats der fremmer læring af majoritetssproget, 5. styrke minoritetsmedier, 6. have en international strategi, 7. sikre interkulturelle kompetencer blandt kommunens ansatte, 8. byde nyankomne indvandrere velkommen til byen og 9. governance – har indvandrere stemmeret, er de repræsentativt til stede i byens politiske organ m.v..

INDSATSOMRÅDER	MÅL
Alle unge skal have en god start på livet	1. De faglige resultater skal forbedres med X % for de 25 procent svageste tosprogede elever
Mangfoldighed og ligebehandling i arbejdslivet Alle unge skal have en god start på livet	2. Overledigheden blandt etniske minoriteter skal være på max 5,8 % i 2014.
	3. Kommunens medarbejder- og ledersammensætning skal afspejle arbejdsstyrken i forhold til etnicitet og uddannelsesmønstre
Den inddragende by	4. Etniske minoriteters inklusionsindeks forbedres med X % sammenlignet med etniske danskere (sammensat af mål for diskrimination, oplevet indflydelse og tillid)
En særlig hånd til udsatte grupper og områder	5. Etniske minoriteters brug af kommunale tilbud i udsatte områder skal øges med X %
	6. Tryghedsindekset skal gå i positiv retning (XX)

De 4 fokusområder indeholder konkrete målsætninger, der løbende følges op på de næste 4 år. I tilknytning hertil har de 7 politiske udvalg udarbejdet en række handleplaner, som konkretiserer de forskellige indsatser og projekter der er nødvendige for at nå målene. Handleplanerne er - i modsætning til målene i politikken – fleksible og vil løbende blive tilrettet byens aktuelle behov, jf. oversigt i bilag 2 over handleplanernes mål og aktiviteter.

Der vil halvårligt blive fulgt op på målopnåelsen i integrationsbarometeret, ligesom Borgerrepræsentationen årligt vil få forelagt en status for resultaterne på integrationsområde, jf. også afsnit 5.

Eksperttænk tanken for integration får en vigtig rolle i at rådgive Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Borgerrepræsentationen om handleplanerne er tilstrækkelige til at nå målene eller bør revideres.

4. Fire indsatsområder for kommunen

4.1 Alle unge skal have en god start på livet

HOVEDMÅL 1: De faglige resultater skal forbedres med X % for de 25 procent svageste tosprogede elever

I lyset af en svindende arbejdskraftstyrke og en voksende ældrebyrde er der brug for alle unge på arbejdsmarkedet. Det moderne samfund stiller stigende uddannelseskraav og behov for at sikre de unge formelle kompetencer.

København vil derfor sikre, at alle byens børn uanset etnisk og social baggrund skal have mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse og få adgang til arbejdsmarkedet.

Kernen i at forbedre de tosprogedes faglighed, er at arbejde mere målrettet med de skoler, som – trods relativt flere ressourcer end almindelige skoler - ikke lever op til de forventede resultater. Forskning påviser, at det, der skaber forandringer, er initiativer, som ligger tæt på dagligdagen i klasselokalerne: Læringskvalitet, undervisningstype etc. Vi skal turde være mere målrettet og konsekvente end tidligere for at fremme integrationen i uddannelsessystemet.

Det gør vi ved, at

- styrke fagligheden ved at den enkelte skole i højere grad end tidligere udfordres og understøttes
- styrke sprogstimulering i daginstitutioner
- skabe en bedre fordeling af byens børn i daginstitutioner og skole
- styrke forældresamarbejdet
- sikre en indsats, som når hele vejen rundt om svage familier
- sikre bedre overgang fra skole til ungdomsuddannelse
- sikre praktikpladser til unge i erhvervsuddannelser
- styrke børn og unges fritidsinteresser

Fyrtårnsprojekt:

Integrationsløft på de 10 svageste skoler: Initiativer for sikker læsning og skrivning for fagligt svage tosprogede elever på mellemtrinnet og i udskolingen, f.eks. turbodanskforløb med eksterne læseeksperter, overgangen til ungdomsuddannelser, holddeling med fokuserede læse- og skrivekurser og brug af IT-baserede redskaber og sociale medier

4.2. Mangfoldighed og ligebehandling i arbejdslivet

HOVEDMÅL 2: Overledigheden blandt etniske minoriteter skal være på max 5,8 % i 2014.

HOVEDMÅL 3: Kommunes medarbejder- og ledersammensætning skal afspejle arbejdsstyrken i forhold til etnicitet og uddannelsesmønster.

I 2020 har 1 ud af 4 i den københavnske arbejdsstyrke etnisk minoritetsbaggrund. Derfor skal forskellen i beskæftigelsesfrekvensen på op mod 20 % mellem borgere med dansk og anden etnisk baggrund nedbringes. Der er store samfundsøkonomiske tab forbundet med overledigheden og et stort uudnyttet arbejdskraftspotentiale. Derfor vil København sikre mangfoldighed og ligebehandling i arbejdslivet, så alle får mulighed for at blive selvforsørgende og tage ansvar for sig selv og sine.

Strategien for at mindske ledigheden for etniske minoriteter tager udgangspunkt i de nuværende beskæftigelsespolitiske prioriteter, som er at stimulere både udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft. Den enkeltes motivation og kompetencer skal styrkes målrettet, fx gennem kompenserende danskuddannelse til relevante grupper. Parallelt skal der arbejdes med at skabe flere jobåbninger gennem partnerskaber med virksomheder. Københavns Kommune har som landets største arbejdsplads ligeledes en væsentlig rolle heri. Endelig skal der afprøves særlige indsatser for de udsatte grupper med minoritetsbaggrund, som påviseligt har markant overledighed.

Det gør vi ved, at

- styrke danskuddannelserne for etniske minoritetsvoksne
- skabe adgang til arbejdsmarkedet for alle befolkningsgrupper gennem en ambitiøs beskæftigelsespolitik med fokus på blandt andet etniske minoriteter
- sikre, at kommunen er en mangfoldig og rummelig arbejdsplads
- bekæmpe direkte og indirekte diskrimination på arbejdsmarkedet
- tiltrække og fastholde veluddannet udenlandsk arbejdskraft og deres familier for at bevare København som en konkurrencedygtig metropol.

Fyrtårnsprojekt:

Fordobling af fleksjobpulje: Der er forholdsmæssigt flere af anden etnisk herkomst end dansk (18 %), som venter på et fleksjob set i forhold til, hvor stor en andel gruppen udgør af alle, som er berettiget til et fleksjob (13 %). Københavns Kommune opretter derfor et antal

ekstra fleksjob i kommunen.

4.3. Den inddragende by

HOVEDMÅL 4: Etniske minoriteters inklusionsindeks forbedres med X % sammenlignet med etniske danskere (sammensat af mål for diskrimination, oplevet indflydelse og tillid - surveybaseret)

København skal være en interkulturel storby med aktive medborgere. Vi vil fremme relationer mellem børn, forældre, naboer og borgere generelt på tværs af etniske baggrunde for at styrke integrationen og skabe en tryk by præget af kendskab, forståelse og tolerance blandt byens borgere.

Københavnerne skal mødes på arbejdet, i skolen, hvor de bor, i kultur- og foreningslivet, så vi fremmer interaktion, dialog og udveksling mellem byens kulturelt forskellige grupper. Og vi skal sikre, at byens forskellighed kan blive hørt og inddraget i den løbende integrationsindsats og skabe fællesskab på tværs.

Den inddragende by er et strategisk fokusområde, fordi oplevelsen af at høre til og deltage i byen, er en forudsætning for at nå de strukturelle mål i de øvrige 3 temaer. Succesfulde integrationsinitiativer er i sidste ende betinget af den enkeltes adfærd. Ambitionen er derfor gennem en række inkluderende initiativer at øge sammenhængskraften i København. De gode eksempler skulle gerne sprede sig som ringe i byens vande.

Det gør vi ved, at

- bekæmpe diskrimination i byen
- at sikre ligebehandling i alle kommunens serviceydelser, så vi understøtter den enkelte borgers evne og muligheder
- styrke partnerskaber med erhvervslivet, boligforeninger, faglige og frivillige foreninger gennem konceptet *Bland dig i Byen*
- kapacitetsopbygge og aktivt inddrage civilsamfund med henblik på aktiv deltagelse i de lokale demokratiprocesser
- styrke det gode naboskab og lokalsamfund gennem partnerskaber med civilsamfund
- sikre lige mulighed for adgang til kultur-, fritids- og sundhedstilbud

Fyrtårnsprojekt:

Bland dig i Byen: Byens aktører tager aktiv del i forankringen af integrationspolitikken, så udviklingen kan gå i retning af København som en interkulturel metropol. 'Bland dig i byen' konceptet tilbyder københavnere interkulturel dialog gennem redskaber og kommunikationskanaler, så de kan opleve et aktivt medborgerskab,

4.4. En særlig hånd til de udsatte grupper og områder

HOVEDMÅL 5: Etniske minoriteters brug af kommunale tilbud i udsatte områder skal stige med X % (daginstitutioner, sociale tilbud, fritidsfaciliteter)

HOVEDMÅL 6: Tryghedsindekset skal gå i positiv retning (XX)

Vi ønsker et København, hvor det er lettere at være med end udenfor. Derfor må vi give en særlig hånd til de udsatte grupper, der ikke for tiden er i stand til at forsørge sig selv. Det gælder fx ledige på starthjælp, hjemløse, psykisk traumatiserede og kvinder udsat for partnervold. Alle grupper, der desværre er overrepræsenteret blandt etniske minoriteter.

Samtidig er der unge, hvis oplevelse af modløshed og manglende anerkendelse giver grobund for frustrationer og gryende kriminalitet. Etnisk minoritetsunge er således fortsat overrepræsenteret i kriminalitetsstatistikkerne. Der er i den sammenhæng en tendens til at graden af udsathed er koncentreret i en række udvalgte områder i byen. Selvom der skal flere til en ”bandekrig” er det et vigtigt mål for integrationspolitikken i København, at alle områder af byen bliver et trygt sted at færdes i for alle, idet frygt er med til at skabe og fastholde myter.

Strategien på dette område er, at

- øge rummeligheden i normalsystemet, så flest mulige borgere uanset herkomst kan indgå i og drage nytte heraf
- oprette særindsatser fx i udvalgte boligområder, der hvor fællesskabet og sammenhængskraften er truet
- kombinere den sociale, helbredsmæssige og beskæftigelsesfremmende indsats med henblik på at styrke det underste sociale sikkerhedsnet

Det gør vi ved, at

- øge trygheden i byen gennem nye hotspots, Center for Sikker By, udvikle screeningsværktøj, udvide dommervagtprojektet og styrke kontaktpersonindsatsen
- styrke en mangfoldig beboersammensætning i udsatte områder, herunder sikre at børn og -unge i højere grad bruger fritidstilbudene
- styrke indsatsen for svage familier og udsatte grupper, som fx traumatiserede flygtninge, psykiske syge børn og voksne, børn med misbrugsforældre, hjemløse, stofmisbrugere mv. Det kan bl.a. være gennem bydelsmødre og familiecoach.

Fyrtårnsprojekt: Kvalitetsløft af tilbud til børn og unge i

udvalgte boligområder: Formålet er at afhjælpe sociale problemer som følger fattigdom og sikre, at fattige børnefamilier kender deres rettigheder og handlemuligheder. Det kan bl.a. ske ved gratis adgang til

fritidsaktiviteter, udvidelse af interventionsteamet og socialrådgivere i fritids- og ungdomsklubber.

5. Én samlet integrationsindsats

København har allerede en række styringsinstrumenter, som kan udnyttes til at måle indsatsen:

- et årshjul for integrationsindsatsen, som kobler integrationspolitik og budgetdrøftelser
- en kort årlig statusrapportering, som giver mulighed for en årlig integrationsdrøftelse i Borgerrepræsentationen.
- status for integrationsindsatsen vil blive monitoreret halvårligt i kommunens Integrationsbarometer, som afspejler de 6 hovedmålsætninger.

Herudover afholdes der et årligt statusmøde om integrationsindsatsen mellem Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og udvalgte borgmestre om behov for at ændre på udvalgenes handleplan.

For at få bedre dialog om Københavns Integrationspolitik 2011-2014 skal vi desuden:

- aktivt inddrage Eksperttænk tanken for integration
- udvikle internetbaserede dialogredskaber om specifikke integrationsemner
- fortsat afholde Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets årlige integrationskonference.
- deltage i internationale erfaringsnetværk fx gennem *Integrating Cities Charter* samarbejdet.